

KÖZÉRDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 140. szám.

TELEFON-SZÁM: 22.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK

legjutányosabb számítással, díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Főmunkatárs:

HAUGH BÉLA.

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-utca 1085. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

NÉPTANITÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

A nőkérdés.

A modern átalakulás egyik sajátos tünete az is, hogy a nők mindig nagyobb és nagyobb számmal árasztják el a kenyérkereső pályákat. Nálunk ugyan ez a mozgalom nem olyan nagyarányú, mint a külföldön, de azért nálunk sem lehet kicsinyelni s előbb utóbb mi is oda jutunk, a hol most a külföld van. Egyébként a tanítónői pálya nálunk is annyira túltömött, hogy az oda való özőnlést mesterségesen kell meggátolni. Pedig azt lehet mondani, hogy ez a pálya olyan, a melyet a nő be tud úgy tölteni, mint a férfi. Nem akarjuk ezzel azt állítani, hogy a nő szellemi képessége alsóbb rendű, mint a férfié, hiszen a tapasztalat azt bizonyítja, hogy igen sok nő kiválik tehetségével; mégis azt kell mondanunk, hogy a női-nem, általánosságban nem a kenyérkeresetre van teremtve.

A nő legszebb és legmagasztosabb hivatása a családanyai kötelem ellátása; a gyermekek nevelése, a ház belső rendjének igazgatása. E kör talán szüknek tetszik, de valójában nem az; s a mint a férfiak legnagyobb

része egész életét aprólékos munkával tölti, a megszabott körön tula nő sem emelkedhetik az általános igazságok rendje szerint. Sőt a nő utjában sokkal több az akadály, mint a férfiéban.

De a szükebb körből való kiemelkedés vágya mindenütt kísért és a sikertelenség nyomában jár az elégedetlenség; ez korunk nagy betegsége. Az egyéni érvényesülés nemcsak a férfiakat izgatja, hanem a nőket is; innen van aztán, hogy tulajdonképpen nem a háziasszonyi kör lett szük, hanem az az állapot, a melyben az illetők születtek. Igen szegény és alsó rangú nők nincsenek megelégedve sorukkal; a kik talán igen jó feleségei lennének kisebb iparosoknak és kereskedőknek, tanítónővé lesznek, vagy legalább is apró hivatalnokok nejei óhajtanak lenni. A vasárnapi kiöltözökés csak gyarló külsőség, de kirívóan mutatja, hogy erős a kívánságuri hölgynek látszani. Ezzel szemben aztán nem nagyon erős a kívánság kisebb iparosok és kereskedők részéről, hogy uri hölgyeket vegyenek feleségül. Ez az állapot különben minden társadalmi osztályban megvan s meg-

van egyrészt az elégedetlenség is, a különböző bűnöknek forrása; másrészt hiányzik a családalapításnak erős vágya. Avagy ha a családalapítás mégis megtörténik, nemsokára mutatkozik az ellenségeskedés és gyűlölet azok között, a kiknek a legnagyobb szeretettel kellene egymást támogatniok minden szerencsétlenségben. De a következmény természetes, mert hiszen látszatra utazott nő és férfi egyaránt.

És ezt mindenki tudja; tudják öregek, ifjak, tudják a gyerekek. A házasságról ma mindenki azt tanítja, hogy vagy okosan, vagy sehogyan. Hogy ez a tanítás milyen erkölestelen, azt is tudja mindenki, de mivel divatos, mindenki, vagy legalább is a nagy rész követi. És előáll a nőkérdés.

Leányainkat majdnem mindig többre akarjuk nevelni, mintsem anyagi erőink elbirnák. De rettegünk attól a gondolattól is, hogy leányainkat nem tudjuk férjhez adni, nem tudjuk jövőjüket így biztosítani, tehát valamely kenyérkereső módot kell számukra biztosítani. Elvégeztetjük velük a preparandiát, kereskedelmi iskolát, kiépeztetjük a vasuti hivatalokra, postára, megtanítatjuk gépen írni, esetleg

TÁRCZA.

VERSEK.

I.

Az első levél.

Ünnep van a házban, az első levelet
A messze távolból, ma írta kis lányom.
Bíz, még szarkalábak az ő kis betűi,
Olvasni sem tudom, inkább csak próbálom,

Tudósok, poéták, remekírók sorba,
A tollatok mégis sulba dobhatjátok,
Az a nagy pocza ott a levele végén:
Jobban megírta, mint száz kötet írástok!

II.

Poéta sors.

Szívével írja a poéta versét,
De a közönség lélekkel méri:
A ríme nem eseng, lába is sánta,
Szóval a vers a papírt sem éri!

Óh, jó közönség, milyen más volna:
Ha lelked helyett szíved is lenne:
A mi szívből jött, szívhez is szólna
S a szív — lelket is találna benne...

BODNÁR ISTVÁN.

A teremtés koronája.

A szalonban három asszony ült és egy férfi, akik jó darabig kedves semmiségekről beszélgettek és az emberszólás kegyetlen, de mulatságos kedvtelését üzték. Az egész dolog csak első vérré ment, nem volt súlyos eset, a mi a becsületet érintette volna, mert a társaságban két elvált asszony is volt.

A férfi ment elől jó példával, utána az asszonyok; a legelősebb volt a férjes asszony, a ki merészen dobta a bombát a vita anyagába:

— Én meg azt mondom, hogy mindig az asszony a hibás; én nem láttam még olyan válást, a hol a férfi lett volna az oka a válásnak. Az asszonyon fordul meg minden; ha az asszony okosan bánik az urával, sohasem következik be a szakítás.

Mindnyájuk tudta a nagy kijelentés okát. Kertészne egyszerűen szerelmes az urába és a szerelmes asszonyoknak sokat meg lehet bocsátani, valamint azt is meg lehet érteni, hogy elfogultak. Senkinek se lehet kifogása az ellen, ha Kertész urat, a ki tetőtől talpig tisztességes, jóra való ember, imádja a felesége s a házi Istenek között az első helyre helyezi. Kertész Pali minta ember, derék ember, csak hogy a világ nem áll csupa Kertész Palikból.

Azután megszólalt az az asszony, a ki az ablaknak háttal ült. A nehéz selyem füg-

gönyökön át szűrődő világosság érdekes vörös színben fűrésztötte meg az arcát, melyből két sötét szem villogása úgy fénylett elő, mint a macskáé sötétben. Nyugodt, szenvedélytelen hangon kezdte az elbeszélését.

*

Jó barátnőm volt még az intézetből, hol leányeinket töltöttük. Szép és eszes leány lett belőle, de a házassága nem volt szerencsés. Azon a vidéken is igen kifejtett a férjvadászat sportja. Fogták a legényt szép szóval, hegedűszóval, a hogy tudták.

Klárának nem volt erre szüksége. Vagyona ugyan nem volt valami nagy, de minden képessége megvolt arra, hogy jól menjen férjhez. Tudott a munkához, mint gazdasszony is megállta helyét, értett reprezentálni és elég műveltsége volt ahhoz, hogy a társaságban is biztosítson magának szép helyzetet.

Az ura nem volt fiatal, úgy a negyvenes évek elején lehetett még. Szendélyei nem voltak, takarékos ember hírében állott és józan életet folytatott. Mindenki örömmel nézett a frigy elé a kis fészekben, a hol sokan irigykedtek a leányra, a ki jó partit csinált, az urak pedig a férj helyzetét irigyelték inkább, a ki az eszes és szép leányt a magáénak nevezhette.

Megvolt az esküvő és a fiatal pár megtért a nászutról, azután beletörődtek a min-

az egyetemre is járattuk. Ugy okoskodunk, hogy jó az a diploma s ha férjhez megy, félre dobhatja. Hiszen ez mind igaz, de minden egyes állásról, a melyet nő foglal el, egy férfi szorul ki s minden ilyen férfival kevesbedik a családalapítók száma. De igaz az is, hogy az a nő, a ki egyszer diplomát szerzett — bár igen alacsony sorsból származott, — soha többé nem megy férjhez olyan férfihez, a ki olyan sorsban él, mint a milyenből ő származott; de nem is igen veszi nőül olyan férfi, a ki a házassággal anyagi jobblétet keres. És szaporodik az agyszűzek száma, a nőkérdés pedig nem oldódik meg.

Igaz ugyan, hogy ezt a kérdést betűvel sem lehet megoldani, mert a gyakorlati élet a legtöbbször szembe kerül az elmélettel s hiábavalónak bizonyul minden prédikálás. Véleményünk szerint az egyedüli orvosszer csupán a közszellem megváltozása lehet. Mihelyt a látszatravaló dolgozás megszűnik, a legnagyobb valószínűség szerint elmúlnak a társadalom nagy bajai is. Ha a női-nem iránt való tisztelet ismét érvényre jut s ha maguk a nők is arra fognak törekedni, hogy hivatásukat igazán betöltsék, akkor a nőkérdés a legnagyobb valószínűség szerint magától megoldódik.

Az az állapot ugyan sohasem fog bekövetkezni, hogy a nők teljesen leszorítottassanak a kenyérkereső pályákról, de annak el kell következnie, hogy ne legyenek veszedelmes vetélytársai a férfiaknak, a kik végre is első sorban vannak arra rendelve, hogy kenyeret keressenek. A társadalom rendje fenekestül nem fordulhat föl, vagy ha föl is fordul, ez a fölfordulás örökké nem tarthat s előbb-utóbb el kell jönnie annak az időnek, a mely a természet törvényeinek legjobban megfelel.

És hogy a nő visszaadassék igazi hivatásának, hogy ismét elfoglalja azt a helyet, a melyet a természet törvényei kezdettől fogva kijelöltek számára, mindenkinek forró kívánsága. Nem középkori sötétségben való botorkálás ez, nem lealacsonyítása a női nemnek,

dennapi életbe. A férjnek ügyvédi irodája volt és az elég jól is ment, igaz, hogy keringtek a környéken olyan hírek, hogy drága ember és klienseiből, a mi csak tőlük telik, kipréseli. Amugy meglehetősen visszavonulva éltek, látogatásokat nem igen tettek és nem is fogadtak. A férj nem szerette: zárkózott és rideg ember volt. Így az asszonynak elég unalmasan ment az élete, de elfoglalta magát a háztartási teendővel és sokat olvasott.

Igy élt Klára három évig az urával.

Már a házasságuk első hónapjaiban feltűnt és visszatetszett Klárának, a ki uri nevelésben részesült, hogy az ura nemcsak, hogy pénzt nem biz reá, de mindig csak a legszükségesebb kiadások kifizetésére ad neki pénzt. E miatt volt is közöttük nézeteltérés, de az nem ültött komoly jelleget.

A házasság harmadik évében ez a helyzet türehtelenné kezdett válni Klára előtt, a ki nem volt pazarló, de azért az ura sohasem bizott rá egy forintnál több pénzt.

Egy napon a férje vendéget hozott. Klárának akkor volt oka először pirulni, mert nem tudta ellátni a vendéget illendően és ezért szemrehányást kapott a férjétől.

Mikor egyedül maradtak, Klára az ura

hanem ellenkezőleg arra való törekvés, hogy a nő eredeti rendeltetéséhez visszatérítve kiérdemelje azt a köteles tiszteletet, a mely nélkül családi béke és nyugalom, társadalmi erkölcs és tisztesség el nem képzelhető.

Munkanélküliek segélyezése.

Igy télnek idején bezzeg ráférne némi nemü támogatás, segítség a rengeteg számmal levő munkanélküliekre, a kik szívesen dolgoznának, mert van bennünk önérték, munkakedv, kötelességérzet, csak hogy a mostoha sors folytán nem jutnak munkához.

Miután azonban munkát mégsem kapnak, önértékük meg nem engedi, hogy koldulni menjenek, kénytelen, kelletlen ráfanyalodnak a segítségre. A jobb módúaknak, a tehetősebbeknek minden nagyobb rázkódattal nélkül tehetségükben áll a szegény dologhiján lévő, éhező és fagyoskodó embertársaitak istápolni, gyámolítani s valóban nemes cselekedet részükről, ha ezt megteszik.

Ime Londonban előkelő férfiaktól bizottság alakult, hogy a komoly dolgozni vágyó munkásoknak munkanélküliség esetén segítséget nyújtson. A segítségben csupán nők munkások részesülnek.

Elsősorban a télen át végezhető hatósági munkákat adják ki ezeknek a munkásoknak. A munkabér olyan, hogy táplálkozásra és ruházódásra tisztességesen telik belőle.

Mindenáron ki akarja küszöbölni a bizottság azt a támogatást, mely adomány vagy szegényügyi gyámolítás formájában nyilatkozik meg. Ez vezetett azoknak a gazdasági telepeknek létesítésére is, melyeket a londoni keleti külvárosok helyi hatóságai tartanak fenn és melyekben a helybeli illetéssel bíró családok dolgoznak.

Ezek közös ellátást és szállást kapnak egy kis fizetésen kívül. A tulajdonképeni bért az otthon maradt család kapja. Ezenkívül módot adnak a munkásoknak arra is, hogy családjukat kéthetenként meglátogathassák és a sátoros ünnepeket övéik között tölthessék.

Ime ebből kitűnik, hogy a külföld minő módon öhajítja a munkanélküliséget enyhíteni. Különösen figyelemre méltó az a körülmény, hogy a munkanélküliek segélyezéséig elállanak mindennemű könyöradományoktól, pénzbeli támogatásoktól, melyek jóra sohasem vezethetnek.

Nálunk ilyes törekvéseket nem találhatunk; ha tesznek is valamit a szegény munkanélküli emberek érdekében, ez gyűjtésekből, könyöradományokból áll, a mi egyáltalán célra nem vezet, mert életerős, egészséges munkás férfiak nem élhetnek örö-

el állott és kifejezésteljes, okos arczával rátekinve, így szólt:

— Ezt az életet tovább nem bírom, de nem is akarom tovább folytatni. Téged a pénz tesz csak boldoggá, de csalódtál bennem, ha azt hitted, hogy én is ily anyagból vagyok gyúrva. Én azt hittem, hogy lovaghoz kötöm sorsomat, de benned csak a számító kalmárt leltem fel, a ki nem tudja megérteni az én lelkemet. Csak egy érzés van bennem, elmenni innét, a hol fiatalságom három esztendejét pazaroltam el, a melyre nem voltál érdemes. Én türtem és megpróbáltam a lemondást, de fiatal vagyok és a fiatalság örömeiből részt kérni jogom van.

Az ura kérlelni igyekezett. De az asszony hajthatatlan maradt. Emlékeztek Nórára? Klárát semmi sem kötötte többé a rideg emberhez, a kit megvetett és joggal megutált.

De a férj nem akart engedni. Kényszeríteni kezdte az asszonyt véleménye megváltoztatására. Tiszta tekintetével végig mérte az asszonyt:

— Te akarsz nekem parancsolni? Ehhez eljártsz minden jogodat, én elhagyok végleg, örökre. Egybekelésünk előtt azt hittem, ez a férfi az én uram lesz, a ki

kösen könyöradományokból, a mi előbb-utóbb a teljes zülléshez juttatná még az ép, munkás elemet is.

A sok nagybecsű erőnek munka kell, mert az izmok a télettségben elpetyhüdnek, ellankadnak; a semmittevés ölé méreg, mely lassan bár, de bomlasztja az életfát.

Munka kell tehát, olyan munka, mely részint visszatartja a kivándorlástól az értékes ember anyagot, másrészt mely megkíméli a feltartóztatlan zülléstől az önértékes munkásságot, ha könyöradományok, segítségek által ideig-óráig enyhíteni akarják nyomorúságát.

VÁRMEGYE.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Tolnavármegye közigazgatási bizottsága e hó 13-án tartotta november havi ülését Döry Pál alispán elnöklésével. — Az ülésen jelen voltak: *Simontsits* Elemér főjegyző, *Kurz* Vilmos árvaszéki elnök, *Totth* Odön tiszti ügyész, *Tihanyi* Domokos kir. tanfelügyelő, *Fink* Kálmán kir. pénzügyigazgató, dr. *Hangel* Ignác tiszti főorvos, *Raisz* József kir. főmérnök, *Krcsmarik* Pál kir. főügyész helyettes, *Boda* Vilmos, *Jeszzensky* Andor, *Örffy* Lajos, *Perczel* József, *Wosinsky* Mór bizottsági tagok. Az ülésre bemutatott jelentések közül a fontosabbak a következők:

Iskolaiügy.

Tihanyi Domokos kir. tanfelügyelő jelentése szerint az elmúlt október hónapban 2 iskolát és 3 óvodát látogatott meg, melyekben a tanítás eredménye jó.

Közegészségügy.

Dr. *Hangel* Ignác tiszti főorvos jelentése szerint az október havi közegészségi állapot a szeptember havinál kedvezőlenebb volt, a gyakoribb meghülekések miatt. Különösen a hevenyfertőző betegségek közül a hasihagymáz 18 községben, 69 esetben fordult elő. A folyó évben védőhímlővel beoltottak 6356 gyermeket, újraoltottak 6684-et, összesen 13040 gyermeket. Élelmi szereket megvizsgáltak 37 esetben, szikvizet 12 ízben, közhelyeket 24 esetben. A Ferenczkórházban ápoltak 426 beteget, kik közül gyógyultan elbocsátottak 67-et, javultán 45-öt, gyógyulatlanul 6 ot, meghalt 16 egyén.

Közadózás.

Fink Kálmán kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelentése szerint a pénzügyigazgatóságnál elintézték a múlt hónapban 2976 drb. rendes ügyet, 152 drb. illetékkiszabást, 730 drb. kataszteri nyilvántartást, 43 drb. házadó mentességet, 4 drb. fizetési halasztást. Állami egyenes és közvetett adóban befolyt

parancsol és a kinek én hódolni fogok, minden akaratát vakon teljesítem. E hitem három év alatt szertefoszlott és mindig nagyobb lett köztünk az úr, a távolság. Ezt áthidalni nem lehet. Hasztalan nyujtod át a tulsó partról kezdet, hiába hívsz és fenyegetsz, te idegen vagy, a kit nem gyűlölök, de a kit el akarok és el fogok felejtani.

A férfi egy lépést közeledett a nő felé, arcán visszatükrözött a vad indulat. De a nő nyugodtan állta ki nézését.

— Maga férfi. A teremtés koronája. Én gyöngé és e pillanatban védtelen nő vagyok. Ha lovag, utamra enged, a kalmárnak nem tartozom semmivel. Jó éjt.

És elment.

*

A szalonban egy percig csend lett, csak a nagy rokokó óra egyhangú ketyegése hallatszott.

A férfi törte meg a csendet.

— Ha én jutnék ilyen helyzetbe, másként cselekedném.

A társaságból senki sem intézett hozzá kérdést, de a szürke félhomályban az elbeszélő asszony szép szemei nedves fényben ragyogtak és szempillái végén egy könnycsepp csillogott.

Szabó Aurél.

323.399 kor. 74 fill.; a mult év hasonló időszakával egybevetve 173.240 kor. 24 fillérel kedvezőlenebb.

Állategészségügy.

Sigora Lajos törvényhatósági állatorvos jelentése szerint az október havában rosszabodott állategészségügy eléggé javult, az állatbetegségek sok helyen megszűntek, csak a zárlatot nem lehetett feloldani, mert a gyakori esőzés miatt a fertőtlenítést lehetetlen volt teljesíteni.

A közigazgatási bizottság ülésének napja. Tolnavármegye közigazgatási bizottsága *Jeszenszky* Andor bizottsági tag ajánlatára folyó hó 13-án elhatározta, hogy közigazgatási bizottsági üléseit ezentúl minden hó második szerdáján tartja s ha erre a napra ünnep esnék, ugy utána való napon ülésezik. Nagyon helyes elhatározás ez és fontos újítás, legalább minden tag előre tudja mikor lesz az ülés, az előadók elkészíthetik darabjaikat és nem kell meghívót sem küldeni.

A virillisták névjegyzékének végleges megállapítása. Közöltük Tolnavármegye virillistáinak teljes névjegyzékét, úgy, a hogy annak idején az igazoló-választmány összeállította. Most Tolnavármegye bíráló-bizottságának *Széchenyi* Sándor gróf elnöklésével tartott ülése, a beadott felelőzéseket elbírálásával a következő változtatásokat tette a névsoron: *Perczel* Lajos (Kiskajdacs) 2720 K., *Strasser* Henrik (Ujdombóvár) 2658 K. 31 f., *Deutsch* Zsigmond (Ujdombóvár) 2337 K. 68 f., *Lamm* Mór és *Lamm* Pál (Fürged) egyenként 2101 K. 10 f., *Löwensohn* Gáspár (Majsamiklósvár) 1488 K. 33 f., *Hirsch* Ignác (Majsamiklósvár), 1488 K. 32 f., *Wurm* Ignác (Majsamiklósvár) 1280 K. 50 f., *Strasser* Jónás és *Strasser* Arnold (Majsamiklósvár) egyenként 1120 K. 17 f., *Kohn* Adolf és *Weltmann* Simon (Majsamiklósvár) egyenként 640 K. 25 f. és *Klein* Jakab (Regöly) 507 K. 45 fillérel pótlólag bevették a legtöbb adót fizetők névjegyzékébe. Dr. *Gál* Jenő dunaföldvárosi lakos főlveteli kérelme, minthogy a legalacsonyabb adó összeg a póttagok sorában is 399 K. 24 f., — adóalap elégtelensége miatt elutasított. A fent említett pótlólagos kiigazítás következtében *Warga* Manó, *Kremzer* József, *Gyenis* István, *Benke Varga* János, *Grünfeld* Adolf, *Steiner* József, *Boda* Vendel, *Wittinger* Sándor és *Kocz* Péter virillisták a póttagok sorába kerültek, a póttagok eddigi sorából pedig *Dömötör* Lajos, *Spitzer* Imre, *Kunczer* János, *Dávid* Mihály, *Simon* József, *Simon* János, ifjú *Wells* József és *Wells* János — adó elégtelensége miatt töröltek. *Benke Varga* János deesi birtokos pótvirillista tagsága helyett a választott bizottsági tagságot fogja megtartani.

Iskolába nem járó tankötelesek. Tolnavármegye kir. tanfelügyelője bejelentette a közg. bizottság legközelebbi ülésén, hogy a hozzá betervezett tankötelesek összeírásának és az iskolába beirtaknak összehasonlításából arra a tapasztalatra jutott, hogy eddig I. a központi járásból: 224 mindennapi, 257 ismétlő. II. a völgyeségi járásból: 317 mindennapi, 372 ismétlő. III. a simontornyai járásból: 235 mindennapi, 303 ismétlő. IV. a dunaföldvári járásból: 300 mindennapi, 728 ismétlő. V. a tamási-i járásban: 598 mindennapi, 607 ismétlő. VI. a dombóvári járásból: 3 mindennapi, 75 ismétlő, vagyis összesen 1705 mindennapi és 2342 ismétlő tanköteles nem iratkozott be, illetve nem jár fel az iskolába. A közigazgatási bizottság utasította az összes járási főszolgabírókat, hogy az itt számszerűleg kiténtetett és az iskolába be nem irt, illetve fel nem járó mindennapi és ismétlő tanköteleseknek azonnal iskolába járatása iránt a községek előljáróságai útján haladéktalanul a legerélyesebben intézkedjenek s a községek előljáróságainak ezen eljárásuk eredményéről bekívánt jelentéseiket késedelmes intézkedéseik igazolásaival együtt egybe- gyűjtve, egyszerre ezen bizottsághoz a fent kitént időre terjesszék be. Egyben utasítja a bizottság *Bikács*, *Fadd*, *Gyöngy*, *Szakes* és *Kajdacs* község előljáróságát, hogy a 2461./1905. kb. számú határozattal elrendelt

30 filléres kimutatást, — továbbá *Bonyhád*, *Börzsöny*, *Csibrák*, *Dunaföldvár*, *Kurd* és *Szekszárd* község előljáróságát, hogy a folyó évben teljesített óvó- és tankötelesek „D“ kimutatását Tolnavármegye kir. tanfelügyelőjéhez 8 nap alatt terjessze be.

VÁROSI ÉLET.

Szekszárd r. t. város vásárrendtartási szabályrendelete.

Szekszárd város rendőrkapitánya nagy elfoglaltsága mellett is hozzá látott, hogy a szükséges szabályrendeleteket elkészítse. Ez alkalommal a vásárrendtartási szabályrendelettel készült el, a melynek tervezetét az alábbiakban mutatunk be.

1. §. Az országos és hetivásárookra hozott áru és élelmi czikkeket csakis e czélra a városi tanács által kijelölt helyeken szabad kirakni és áruba bocsátani. Az állatvásárookra felhajtott állatok csakis az e czélra fenntartott helyeken állíthatók ki. Az állatvásárookra nézve az 1888. évi 7. t. cz. 11. §-ában, továbbá a földmívelés ipar és keresk. m. kir. miniszter azon évi 40000 számú rendeletének 30—37. §-aiban foglaltak a mérvadók. Oly áruk és cikkek, melyek nem a vásártéren való elárusítás végett hozatnak be, a vásártéren való kirakás kötelezettsége alatt nem állanak.

2. §. Az eladó a vásárra hozott árut vagy élelmi cikket akár személyesen, akár megbízottja által árusíthatja.

3. §. A vásározás okt. hó 1-től márcz. hó 30-ig reggel 5 óra előtt, apr. 1-től szept. 30-ig reggel 3 óra előtt nem kezdhető meg. Vásár- és ünnepnapokon d. e. 9 órakor minden árus sátraival és árucikkeivel helyéről távozni köteles. Az áruk kirakási és árusítási helye lehetőleg azok neme szerint csoportosítva jelelendő ki. Az áruk helyének kijelölési joga a rendőrkapitányt illeti meg. Az eladó egynemű áruját rendszerint csak egy helyen rakhatja le. Az áru a kirakó helyen sorban és akként helyezendő el, hogy a szabad közlekedés gátolva ne legyen.

4. §. A vásározás megkezdése előtt érkező árusok az érkezés sorrendje szerint helyezendők el. A mennyiben iparosok és kereskedők közt a megérkezés sorrendje tekintetében vita merülne fel, az esetben a sorrend megállapításánál az iparigazolvány kelte veendő irányadóul, megjegyeztetvén, hogy a helybeli iparosok és kereskedők helyei megelőzik az idegeneket és a tolnamegyebeli a más megyebelieket. A vásározás megkezdése után érkező árusítók az illető cikk árusítására kijelölt hely sorrendjének végén nyerne elhelyezést, tekintet nélkül az illetők helybeli vagy idegen voltára. A mennyiben a forgalmi és helyi viszonyok megengedik az eladó részére a hatóság egynél több kirakó helyet is jelölhet ki, ez esetben azonban minden további ily hely csakis ott jelölhető ki, ahol az első vonalban kijelölt árusítási helyek végződnek és csak az esetben jelölhetők ki, ha az eddig érkezők sorrendjében való elhelyezés már befejeztetett.

5. §. Sátrak, asztalok, szekerek, ládák, rekeszek, ponyvák, zsákok, kosarak s egyéb az áru kirakására, tartására, úgy szintén a közterületen való sütés vagy főzésre használt készülékek a kijelölt közterületeken csak a rendőrkapitány engedélyével állíthatók fel. A közterület felállított főző vagy süttő készülékek használatának feltételeit tűzrendészeti szempontból esetről-esetre a rendőrkapitány állapítja meg. A felsorolt készülékek az árusítás, illetve a vásár befejeztekor a közterületről a felállító által haladéktalanul eltávolítandók. Üres szekeret a vásártéren hagyni vagy fogatot járatni, kivéve az e czélra kijelölt helyet tilos. Befogott járműket csak a hatóság által kijelölt helyeken szabad árusítani.

6. §. Az emberi élelemre szolgáló cikkek csak tiszta s hamisítatlan és emberi élvezésre alkalmas és ártalmatlan minőségben hozhatók a vásárra. A tisztátlan vagy hamisított vagy egyébként is ártalmas minőségű cikkek s az árusításra, kirakásra stb. használt tisztátlan edények s egyéb készülékek elkobzandók.

7. §. Az áruk, termények a szokásos tartályokban u. m. hordó, zsák, puttony, kosarak stb. is árusíthatók ugyan, de az ily módon való árusításnál tilos az oly készülék használata, mely által a vevő a tartány valódi irtartalma iránt tévedésbe ejthető és a vevő kívánságára köteles az eladó az ügylet tárgyát képező kialakított árut, amennyiben az a darabszám szerinti forgalom tárgyát nem képezi, hiteles mértékkel átmérve, a vevőnek átadni. A vásárokon való adás-vétel tárgyát képező cikkeknek vagy árunak súly-, hossz- vagy ürmértékkel történő eladásánál csak hatóságilag hitelesített mértékeket szabad használni. Ezen czélból a város közhasználatra hiteles súly és ürmértéket tart, mely mértékeknek használata azonban nem kötelező.

8. §. A város tulajdonát képező hiteles súly és ürmértékek használatáért a következő díjak fizetendők: a körtés mértékért 20 fillér, 1 drb. 05 literes mértékért 2 fillér, 1 literesért 2 fillér, 2 literesért 4 fillér, 5 literesért 5 fillér, 10 literesért 5 fillér, 20 literesért 10 fillér és 50 literesért 20 fillér.

9. §. Kivágott hus, továbbá disznóhus, háj és szalonna csak súly szerint árusíthatók. A közterületen való elárusítás tárgyát képező kivágott hus, szarvasmarha, bivaly, borjú és disznóhus csak fedett sátor alatt árusíthatók és a hus árak a közönség tájékoztatására az elárusító által alkalmas helyen és könnyen észrevehető módon egy táblán olvashatóan kifüggesztendők, sült husneműek s azonnali élelmezésre szolgáló husneműek darabonként is árusíthatók, az ily husneműek azonban csak fedett helyen tarthatók s csak bádoggal bevont asztalon árusíthatók. A sátrak vagy egyéb vásári készülékek felállításával a közterületen okozott mindennemű rongálásért az elárusító felelős.

10. §. Az elárusításra hozott gyümölcsnek — a befőzésre szántnak kivételével — érettnnek kell lennie. A befőzésre szánt még nem teljesen érett gyümölcsöt a többitől elkülönítve kell árulni, gomba neműek közül csakis a városban s környékén leginkább ismert s használt, emberi élvezetre alkalmas ama gombafajokat szabad piacra árusítani, melyeknek árusítását a rendőrhatalóság szabályszerű közhírreléssel évenként megengedi.

11. §. Élelmezésre szánt szárnyas állatokat egy párnál nagyobb mennyiségben összekötött lábakkal venni tilos. Ha egy elárusító két párnál több szárnyas állatot hoz be, ezeket csak ketreczes vagy fonott kocsikon ketreczben, kalitkában, kosarakban viheti és árusíthatja. Az ily ketreczek és kalitkáknak akként kell készítenie, hogy a bennök levő állatok kívülől is jól láthatók és megkülönböztethetők legyenek.

12. §. Minden eladó köteles a vásáron a hatósági közegek kívánságára az elárusítás tárgyát képező áruk és cikkek mennyiségét és árát lelkiismeretesen bemondani.

13. §. A vásáron a rendet a rendőrkapitányi hivatal tartja fenn.

14. §. Vásárok alkalmával nem szabad a közterületet az elkerülhetlenül szükségesnél nagyobb mérvben piszkítani.

15. §. A vásártéren tilos a sebeshajtás; sebes lovaglás és kerékpározás.

16. §. Állatoknak a vásárra felhajtása a városon keresztül csak a városi tanács által kijelölt utcákon történhetik.

17. §. A vásárra hozott vagy felhajtott állatok kellő etetéséről és itatásáról a tulajdonos gondoskodni köteles.

18. §. A vásártéren s a vásár alkalmából a közterületeken igénybe vett terület a helypénz, a helypénzszedési szabályzat értelmében fizetendő díjak a helypénz beszedésére rendelt közegnek azonnal átadandó.

19. §. Az eladóknak az áruhelyekre való megérkezésük előtt árucikkeiket áruba bocsátaniok tilos. A 3-ik §-ban meghatározott idő alatt való vásárlás valamint a piacra jövőknak utközben való megállítása is áruiknak lefoglalása szintén tilos.

20. §. Kereskedők országos és hetivásárok alkalmával területük hosszában területet

csak úgy foglalhatnak el, ha ez által a szabad közlekedést nem akadályozzák.

21. §. Az üzletszerűen viszont elárusítással foglalkozóknak április 1-től szeptember 30-áig d. e. 9 óra előtt, okt. 1-től márczius hó 30-áig d. e. 10 óra előtt ugy a városban mint külterületén tilos az élelmi cikkeknek úgy maguk mint megbízottjaik által a saját háztartásuk szükségletét meghaladó mennyiségben való vásárlása.

22. §. Ezen szabályrendelet érvénye kiterjed a köztereken naponta folyó árusításokra és bevásárlásokra is.

Ezek után következik a szabályrendeletnek büntető és rendelkező része, mely rövid kivonatban a következő:

A kik ezen szabályrendeletben foglaltak ellen vétének, kihágást követnek el és 1 koronától 40 koronáig terjedő bírsággal büntethetők, behajthatatlanság esetén a büntetés elzárásra változtatható. Elsőfokban a rendőrkapitány, II-od fokban a vármegye alispánja, III-ad fokban a belügyminiszter itél. Az ezen szabályrendelettel ellenkező s a vásárrendtartásra vonatkozó minden más rendelet hatályon kívül helyeztetik; s a szabályrendelet a felsőbb hatósági jóváhagyás után a kihirdetést követő 30 nap elteltével lép életbe.

HIREK.

— **Olvasóinkhoz.** A „Tolnamegyei Közlöny“ című hetilap a főispáni kinevezés kérdéséből kifolyólag, bár okot vele szemben arra egyáltalán nem szolgáltatunk, rendszeres hadjáratot indított ellenünk s ma már annyira meg igazságosságában, hogy megczáfolja még azokat is, amiket talán meg sem akar cáfolni. Így a lapunk mult számában egész tárgyilagosan ismertetett főispáni értekezleten történetekre vonatkozólag azt írja, hogy „minden jelen volt bizonyosságot tehet róla, hogy úgy Boda Vilmos, mint Rátkay László és dr. Schwetz Antal egy szóval sem említették Simontsits ur személyét.“ (Persze, az új norvég király beiktatásáról volt szó?) Ily kijelentés után nekünk a T. K.-nyel tovább vitáznunk felesleges, de igenis kötelességünk közönségünkkel szemben teljes jóhiszeműségünket igazolni. Bizonyítunk tehát. Lépjének elő az ott jelen voltak. Lássuk először is laptársunkat, a „Tolnavármegyét“, melynek szerkesztője mint szemés fültanu a következőleg ír az értekezletről:

„Az értekezleten megjelentek közül az eszmecserében leginkább az *ellenzéki* pártokhoz tartozó bizottsági tagok vettek részt, kik közül Boda Vilmos, Rátkay László, Szabó Károly, dr. Schwetz Antal és Petrich Ferencz egyértelműleg a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak Simontsits Elemérnek kiváló tehetségéről, képzettségéről és eddigi közéleti szerepléséről.“

Ni, a manóba is, mintha mi is majdnem szóról-szóra ezt irtuk volna, csak hogy nálunk a „kiváló tehetség, képzettség s eddigi közéleti szereplés“ „értékes egyéni tulajdonságok“ czimen szerepel. — Persze a két lap egy műhelyben készül (?), vagy ha nem, akkor hogy mer a „Tolnavármegye“ olyat írni, ami ő nála igazság — s a „Közérdeknél“ pedig már — hazugság? Azt nem is kérdezzük, hogy meri hamarabb megírni, mint mi? (A mult héten véletlenül két órával hamarabb megjelent.) — Megfelelünk reá: csak úgy és azért, mert a tiszta valóságot írta meg, akár csak a — „Közérdek“.

De vannak más tanuink is. Bizonyára nem czáfol meg Rátkay László sem, ki hangsúlyozva mondta, hogy „Simontsits kiváló egyéni tulajdonait és szellemi képességét ő is elismeri.“ Avagy dr. Schwetz Antal, ki illet ugyan nem mondott, de azért felszólalásából szintén kivehető volt a Simontsits tehetsége iránt való elismerés. Ki czáfol meg tehát: Szabó Károly, Petrich Ferencz, Jeszenszky Andor, vagy Bernrieder János urak? avagy . . . Nem, Boda Vilmos urnak meg mi teszünk némi kis engedményt. Ő, elismerjük, fukar, sőt nagyon

fukar volt az elismerő szavakban, de czélzása »éppen a Simontsits tehetségében rejlt nagy veszedelemre« s ama kijelentése, hogy »nem közönséges ellenféllel áll szemben« nem szintén elismerés-e? s ennek alapján olyan nagy bünt követett el a — *Tolnavármegye* — azaz hogy *csak a Közérdek*, hogy őt is oda sorolta a Simontsits „egyéni értékét“ elismerők közé?

Hol tehát itt a ferdités? Ki ferditett? Mi részünkről teljesen nyugodtan várjuk a nagyközönség *kilátásba helyezett* ítéletét.

— **Beszámoló.** Ifj. *Wéber János* a bonyhádi kerület képviselője vasárnap folytatja megkezdett beszámoló körutját, mely alkalommal *Boda Vilmos* országgyűlési képviselő a tolnamegyei függetlenségi párt elnöke is kíséri.

— **A kórházi választmány ülése.** A szekszárdi Ferencz kórház választmánya e hó 15 én *Wosinsky Mór* elnöklésével ülést tartott. A választmány tagjai körül jelen voltak: dr. *Hangel Ignác*, *Máthás Kálmán*, *Tanárky Árpád* igazgató főorvos, *Hauk Ádám* gondnok és dr. *Sztanó Sándor* mint a választmány jegyzője. A választmány tüzetes vizsgálatot tartott az egész kórházban, így megsejmelte az összes épületeket, beteg szobákat, műtő termeket, a tapasztalt rend, tisztaság felett mindenütt a legnagyobb elismerését fejezte ki úgy *Tanárky Árpád* igazgató főorvosnak, mint az egyes osztályok vezetőinek. Ezután *Hauk Ádám* gondnok pénzkezelését vizsgálták meg s azt a legnagyobb rendben találták. A vármegye alispánja az ellenőri teendőket ismét *Fischer Frigyes*t, az eddigi ellenőrt bizta meg. Ezután a választmány élénk eszmecserét folytatott a szükséges újítások felett. Így elhatározták, hogy a mennyiben a régi épületek a benne lakókra életveszélyesen rozoga állapotban vannak, az amugy is ingyenes lakásokat felmondják s addig is, a mig egyszer már valahára eldől a kórház építkezési ügye, a területet az utcáfelől bekerítik. Konstatálták, hogy az igazgató főorvos lakása nedves, tartozékai elavultak, korhadtak, valószínűleg tehát újra építik s mig az megtörténik, a gazdasági udvart addig is áthelyezik, a hullaházzal együtt. A szembetegeknek külön szemészeti osztályt, a genyes műtétek számára pedig új műtőtermet terveznek, a beteg felvételére szintén új helyiségről s az igazgató főorvosnak külön hivatalos helyiségről gondoskodnak. Ezután megvizsgálták az étkezést, a konyhafelszerelést s a legnagyobb tisztaságot tapasztalták, az étkek jók s a felszerelés kifogástalan. Ezután szóba került *Rolfen Ágnes* főnöknő és *Schelnecker Ágnes* ápoló jubileumi ügye, a melyről lapunk más helyén is szólunk.

— **Apáczák jubileuma.** A szekszárdi Ferencz kórház választmánya szép ünnepséget készít elő. *Rolfen Ágnes*, a kórházi apáczák főnöknője most tölti be apáczáságának 25-ik évfordulóját, *Schelnecker Ágnes* pedig 48 éve teljesíti e helyen és más kórháznál nemes hivatását. 1874-től van Szekszárdon, de azt megelőzőleg, mint betegápoló részt vett a solferinói csatában. A választmány szerdán tartott ülésében, foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy mi módon fejezze ki hálás elismerését a két, igazán önfeláldozó testvér iránt. Erre bizonyára a választmány a leghivatottabb, szerintünk azonban — bár talán egy kissé szokatlan, de valamiképpen módot kelene találni arra is, hogy a nagyközönség, sőt az illetékes hivatalos hatóság is kifejezést adhasson hálás elismerésének azok iránt, a kik egész életüket nemes emberbaráti czélok szolgálatára szentelték. Ekkora önfeláldozás, a gyönyörű hivatás lelkiismeretes, pontos betöltése meghat mindenkit! Mi is ezért mint a sajtó egyszerű munkásai, sietünk az emberbaráti nemes szeretet, igazi hősi önfeláldozás mintaképeinek, őszintén, tiszta szívvél és lélekkel gratulálni.

— **Nem lesz önképzőköri zeneestély.** A „Tolnamegyei Közlöny“ e heti számában hirdette lett, hogy a főgimnázium Eötvös-önképzőköri sikerült zeneestélyét ma megismétli. Az önképzőköri ifjuság nevében felkértünk

ennek kijelentésére, hogy közbejött akadályok miatt a megismétlés elmarad.

— **Tiszti orvosi vizsga.** Az október hónapban Budapesten tartott tiszti orvosi vizsgálat alkalmával *Gruber Gyula* kalocsai gyakorló orvos, volt szekszárdi Ferencz-kórházi alorvos a tiszti orvosi vizsgát jó sikerrel letette.

— **Adóhivatalok vizsgálata.** *Máthás Kálmán* p. ú. számtanácsos a tamási, *Surrányi Viktor* számvizsgáló pedig a gyönki kir. adóhivatalnál teljesíti a szokásos vizsgálatot.

— **Tisztviselői értekezlet a lakbérémelés ügyében.** A folyó hó 3-án tartott tisztviselői értekezleten kiküldött bizottság a szükséges adatokat összegyűjtve, megbízatásában eljár s így a tisztviselők holnap újabb értekezletre gyűlnek össze. A mozgalom vezetői lapunk utján is kéri tisztviselőtársaikat, hogy a főgimnázium helyiségében vasárnap délután 3 órakor tartandó értekezleten minél nagyobb számban megjelenjen sziveskedjenek.

— **Beszűntetett hajóközlekedés.** Az Első Magyar kir. szab. Dunagőzhajózási társulat a Budapest Mohács között való személyhajó járatokat csekély forgalom miatt a folyó évre beszüntette.

— **Tolnavármegye bortermése.** *Nits István* szekszárdi szőlészeti és borászati felügyelőhöz már beérkeztek a hivatalos adatok, amelyek tájékoztatást nyújtanak Tolnavármegye borterméséről. Tolnavármegye 63 községben 1905-ben termett 13.576 h. l. vörös, 56.578 fehér és 59.859 hektoliter siller bor, vagyis összesen 130.013 hl. Ezzel szemben az 1904. évben termett vörösből 16.364 hl., fehér 81.028, siller 92.217 hektoliter, vagyis összesen 189.609 hektoliter, így az idei termés 59.596 hektoliterrel kevesebb mint volt az előző évben. Ennek leginkább az az oka, hogy Szekszárd 15.741, Pakson pedig 16.974 hektoliterrel kevesebb a bortermés. Szomorú állapot s még sincsen a bornak ára.

— **Kérelem a levélgűjtő szekrények védelme érdekében.** *Acz Vendel* szekszárdi postafelügyelő ur részéről a következő sorok közlésére kértünk fel: A nagyközönség kényelmére a város különböző helyeire kifüggesztett levélgűjtő szekrényekből a levelek kiemelését jelző táblácskákat ismeretlen tettesek kihúzzák és elidegenítik, miáltal a közönség nincs tájékozva, hogy a levelek hány órákor lesznek begyűjtve, ezenkívül ismeretlen tettesek különféle tárgyakat bedobnak a szekrénybe, melyek a leveleket bepiszkitják, megsértik sőt a szekrény gépszerkezetét elrontják. Kérem a nagyközönség jóindulatát, hogy az ilyen tetteseket a helyszínén nevük megkérdezése után vagy a postahivatal főnökénél vagy a rendőrkapitányságnál bejelenteni sziveskedjék. Ez az eljárás a nagyközönség érdekét csak megfogja védelmezni, ellenesetben kénytelen lennének táblácskákat nem alkalmazni.

— **Eljegyzés.** *Csankó Vilmos* zalacsikai áll. elemi iskolai tanító eljegyezte *Sugh Ilonát*, *Sugh József* szekszárdi lakos, róm. kath. hitközségi végrehajtó leányát.

— **Új ügyvéd.** Dr. *Fehér János* köz- és váltó ügyvéd Simontornyan a Gyógyszer-tár utczában ügyvédi irodát nyitott.

— **A magyarosítási bizottság.** A magyarosítási illetőleg közművelődési bizottság tagjait a törvényhatósági bizottság, a mint már említettük folyó hó 7-én megválasztotta. A bizottság teljes névsora ez: 1. a közizgatási bizottságból: *Wosinsky Mór*, *Boda Vilmos* és *Orffy Lajos* Szekszárdról; 2. a törvényhatósági bizottságból: a központi járásban dr. *Fent Ferencz* Szekszárdról. A dunaföldvári járásban *Perczel József* Bikácsról, a dombovári járásban *Jeszenszky Andor* Csibrákról, a tamási-i járásban *Magyar Zsigmond* Koppányszántóról, a simontornyai járásban *Sass László* Borjádrol, végül a völgysegi járásban *Forster István* Tabódról, *Marhauser Imre* Bonyhádról, *Tiringer Vilmos* Lengyelből s *Singer Bálint* Nagymányokról és *Bernrieder János* Zombárol. E bizottság fogja az idegenajku iskolák közül azokat a melyeknek tanítói jutalomért folyamodnak a kir. tanfelügyelővel megvizsgálni és a

jutalmak odaitételese iránt javaslatot beterjesztetni. A pályázatot annak idején kiírják.

— **Lemondás.** Dr. Papp Géza kórházi orvos állásáról lemondott és tanulmányai folytatására Bpestre költözött.

— **Az Eötvös önképzőkör zeneestéje.** Valahányszor még valami estélyt rendeztek derék gimnázistáink, az mindig fényesen sikerült. A múlt szombaton lefolytat is csak a siker jellemzi, mely mind erkölcsi, mind anyagi tekintetben igen szépnek mondható. A műsor minden pontja nemcsak kielégítette a közönséget, hanem elmondhatni igazán élvezetet is szerzett. Már az első szám is nagymértékben felhívta a közönség figyelmét, midőn Tóth Gyula VIII. o. t. *mazurkájáról* olvasott. Alig akarta elhinni a közönség, hogy a zenei komponálás magasabb feladatára képes legyen egy gimnázista, pedig a bemutatott darab szép, miért is lelkes és hosszantartó taps jutalmazta a szerzőt. *Halász* János hegedűjátéka szintén kiváló volt. *Leopold* Elemér zongorakísérete pedig nagy precizitásával tűnt ki, előadásukat igazán gyönyörűséggel hallgatta a közönség. Melodráma szavalása igen nehéz dolog, de derekasan megfelelt ennek a feladatnak is *Burger* Mór, ki Farkas-Vetényi: *Czinka Panna* ez melodramáját igen sikerülten adta elő. *Somogyi* Zsigmond zongorakíséretéhez pedig csak gratulálni lehet. *Parrag* Tibor Gounod *Faustjából* adott elő egy részletet szintén zenei precizitással. Arany J.: *Jóka* ördögét: *Kramolin* Vilmos szavalta el. Az ő művészi előadásához külön dícséret nem kell, már máskor is gyönyörködött abban a közönség. Az énekar is kitett magáért. A zenekar nem egy ponttal nyújtott élvezetet a szép számban megjelent közönségnek. Az előadás után táncot rögtönöztek az ifjak. Egy pár nótát előbb cigány hiányában az önképzőköri zenekar játszott el, majd a közönség köréből is akadtak hölgyek és urak, kik jó talpalávalókkal szították az ifjuság táncolási kedvét 11 órakor ért véget az estély, mely 150 K. tiszta jövedelmet hozott az Eötvös József önképzőkörnek. Felülfizettek: N. N. 2 K., J. M. 5 K., S. J. 1 K., Pollacsek állomásfőnök 1 K., Adamecz Gyula (Tápé) 5 K., Salamon Jakab 1 K., Mayer Antal 1 K., Babits Sándor 50 fill., Kovács László 50 fill., László Géza 1 K., Hellermann Géza 50 fill., Streit Béla 1 K., Schwartz János 50 fill., Kramolin Vilmos 1 K., Szabó Dezső 50 fill., Krammer Vilmos 4 K., Molnár József 2 K., Mozsgai Sándor 1 K., Pazár Dezső 2 K., Dezső Jakab 1 K.

— **Elégtétel egy megrágalmazott jószágkormányzónak.** A Makói újság s utána a fővárosi sajtó szenzációban utazó része galád vádakkal illetve *Dessewffy* Béla esanádi püspöki jószágkormányzót, ki fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen. A megejtett vizsgálat, a mint a fővárosi lapokban olvassuk teljes elégtételt szolgáltatott a meghurcolt jószágkormányzónak, nemcsak a cikkek tartalma bizonyult *valótlannak*, de az uradalmi tisztség panasza is, mire a püspöki hatóság a fegyelmi eljárást beszüntette s *Dessewffy* Sándor püspök és *Németh* József fölszentelt püspök az által adott teljes elégtételt a megrágalmazott jószágkormányzónak, miként a fővárosi lapokban közhírré teszi, hogy a megejtett vizsgálat nem derített ki semmi oly cselekményt vagy mulasztást, a mely *Dessewffy* Béla megbízhatósága és becsületességére árnyat vetne, avagy pedig a büntető törvény rendelkezéseibe ütköznék.

— **A városi kapitány rendelete a hajtásra vonatkozólag.** Sok kellemetlenségnek volt már oka az, hogy városunk polgárai nem igen tartották tiszteletben a hajtási szabályokat. *Molnár* Lajos rendőrkapitány e tárgyban most a következő hirdetményt bocsájtotta ki: Panasz merült fel, hogy a város utcáin, utain és általában területén a hajtási szabályok be nem tartanak, amennyiben sokan meg nem engedett sebességgel, vagy vigyázatlanul hajtának, sokan pedig a hajtási szabályok ellenére olyképp hajtának előre, hogy ezáltal nemcsak a szabad közlekedést nagy mértékben akadályozzák, hanem mások személyét és vagyonát is veszélyeztetik. Ezen-

nel közhírré teszem, hogy a hajtási szabályok be nem tartása folytán keletkező kihágási cselekményeket az 1879. évi XL. t. cz. 120. §-a alapján szigorúan meg fogom torolni.

— **Köszönetnyilvánítás.** *Fried* Mór 50 koronát adott át *Bereczk* István simontornyai jegyzőnek, Simontornya község szegényei között levő kiosztás végett. A szegények nevében ez uton is köszönetet mond az előjáróság az adományozónak.

— **Színműirő anyakönyvvezető.** *Antal* István tolnai állami anyakönyvvezető, amint már jeleztük népszínművet írt „Faluszépe” ezimel. A darab f. hó 12-én került színre a Tolnai kör nagy termében s nagy sikert aratott, úgy a szerzőt, valamint a szereplőket nagy ovációban részesítették. Az előadás 500 koronát jövedelmezett jótékony célra.

— **Megbecsült tanító.** Nagymányokon megható módon bucsuztatták a nyugdíjba vonult *Wager* Péter róm. kath. tanítót. Vasárnapon reggel *Weisz* János esperesplébános, a szószékről méltatta a templomban a régi tanító érdemeit, majd *Te Deum* mutatott be, este pedig 100 főnyi közönség fáklya hiányában égő gyertyával vonult a tanító lakása elé és úgy vezették a banketthez, melyet tiszteletére adtak és melyen volt tanítványai és tisztelői közül mintegy 130-an vettek részt. Szép szavakkal méltatták a derék tanító érdemeit, hálátelt szívvel közeledtek hozzá azok, akik neki köszönik tudásuk alapját, majd esti fél 11 órakor az egész társaság visszakísérte ismét égő gyertyákkal lakására és lelkes éljenzéssel bucsuztak tőle.

— **Zeneest.** Hétfőn este a kath. kör. helyiségében az Esztergomban állomásozó 76. gyalogezred zenekara, a mely az itt időző színészek játékát kísérte, *Szabó* Géza köri alelnök buzgólkodása folytán hangversenyt rendezett. A hangverseny különben kitűnően sikerült, s lélekemelő jelenet volt az, mikor a zenekar a himnuszt játszotta; a közönség fölállott s lelkesedve énekelte a nemzeti imádságot. A hangverseny műsora után, a mely alább olvasható, tánc következett, s a multság a hajnali órákig tartott. Műsor: 1. Hunyady Induló. Erkel Ferencztől. 2. Hozzát Keringő. Linka Camillo. 3. Magyar nyitvány. Kéler Bélától. 4. a) Csók nem vétek. Dal a Drótostótból. Léhártól. b) Magyar dalok. Paulus Bélától a zenekar vezetőjétől. 5. Újévi köszöntő. Hangverseny polka Skálától. Játszotta: Paulus Béla. 6. Magyar ábránd. Dachó Istvántól. 7. Rocco Tipegő. Alletertől. Szünet: 8. Kath. himnusz. Zsaskovszkitól. 9. Estudiantinen. Olasz keringő. Waldteufel. 10. Magyar kurucz dalok. Paulus Bélától. 11. Falusi lakodalmi ünnepély. Zinnertől. 12. Koldus diák. Ziehrer átirata. 13. Magyar négyes. Paulus Bélától. 14. Rákóczy induló.

— **Fizetésrendezés.** Említettük, hogy a miniszterelnök rendeletet adott ki, hogy a fizetési pótlék megállapításánál a vármegyétől a pénzügyhöz beosztott tisztviselőnek a vármegyénél töltött szolgálati évei is beszámítassanak. E rendelet értelmében a szekszárdi m. kir. p. ü. igazgatóság *Máthás* Kálmán volt várm. főszámvevőt a VIII. fizetési osztály II. fokozatába osztotta be s részére 400 korona személyi pótlékot utalványozott, míg *Bodnar* István volt vármegyei gyámpénztárnok, *Surányi* Viktor alszámvevő és *Rácz* József volt gyámpénztári könyvelő, számvizsgálók a fizetési osztály IX. fizetési osztály II. fokozatába léptek elő s részükre 1904—905-re 600—600 korona személyi pótlékot folyósított a pénzügyigazgatóság. A vármegyétől átvett többi tisztviselők nem kaptak ugyan fizetés emelést, de meglevő pótlékjuk kisebbitésével mind magasabb fizetési fokozatba léptek elő.

— **Kisiklott postakocsi** A péntek reggeli, Dombóvár felől Szekszárdra jövő postai küldemények elmaradtak. Dombóvárott ugyanis kisiklott a Zákányról jövő postakocsi. Ez okozta a késedelmet. A közlekedés most már zavartalan. Vonataink azonban szokás szerint mindég későn érnek be.

— **Báró Jeszenszky József halála.** Vármegyei közéletünk egy ismert alakja hunyt el a napokban. Báró *Jeszenszky* József nagybirtokos halt meg Alsó-Hidvégen, életének

77-ik évében. Puritán gondolkozásu, eredeti férfi volt, a szigorú takarékoság hirdetője. A régebbi időben gyakran ott láttuk a vármegye közgyűlésén, a hol néha fel is szólalt s arról volt nevezetes, hogy pótdadók megszavazását mindenkor ellenezte. A derék főurat e hó 16-án a rokonság s a környék uri családainak nagy részvéte mellett helyezték az alsóhidvégi családi sírboltban örök nyugalomra. A család gyászjelentése a következő: Nagyjeszeni báró Jeszenszky István cs. és kir. kamarás, neje szül. kynasti és greiffensteini gróf Schaaffgotsche Eugenia cs. és kir. csillagkeresztes hölgy és gyermekeik: Thilda és Józsi; nagyjeszeni báró Jeszenszky Sándor, neje szül. vásconkeői gróf Zichy Ilma és gyermekeik: László és Alexa; nagyjeszeni báró Jeszenszky Mária, továbbá nagyjeszeni báró Jeszenszky Kálmán, mint testvér, a maguk és az összes többi rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják felejthetetlen édes atyjuk, illetve apóruk, nagyatyjuk és testvéreinek nagyjeszeni báró Jeszenszky József urnak Tolnavármegyei bizottsági tagjának Alsó-Hidvégen, 1905. évi november hó 14-én a halotti szentségek ájtatos felvétele után, életének 77-ik évében bekövetkezett elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó hó 16-án délután órakor fognak Alsó-Hidvégen beszenteltetni és ugyancsak Alsó-Hidvégen a családi sírboltban örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent mise-áldozatok folyó hó 17-én fognak Kajdácson, Felső-Hidvégen, Apátiban és Nógrád Berczelen a Mindenhatóknak bemutatni. Alsó-Hidvég, 1905. november 14. Áldás és béke poraira!

— **Népgyűlés.** Holnap, vasárnap Bonyhádon az 1848-as függetlenségi párt értekezletet tart, mely alkalommal egyuttal népgyűlés is lesz. A rend fenntartására a völgyeségi járás főszolgabírája táviratilag kérte a csendőrség megerősítését.

— **Dohánybevételek.** A faddi dohánybevételek a dohány bevételek folyó évi deczember hó 4-én kezdődik és 1906. január 25-ig tart. Közigazgatási dohánybevételek biztos *Szombathelyi* Lajos faddi birtokos.

— **Érdekes házasság.** *Dienes* Pál dr. egyetemi tanársegéd és *Geiger* Valéria dr., a Wlassics kollégium most végzett tagja házasságot kötött Budapesten a kálvintéri anyakönyvi hivatalban. Egyszerre avatták őket doktorra a matézisből és a filozófiából s amint annak idején megirtuk, a fölvatás ünnepén cseréltek gyűrűt.

— **Gőz fafűrészelő-telep.** *Mutschenbacher* Ödön fakereskedő a vasut mellett gőz fafűrészelő-telepet nyitott. Már javában dolgozik a fűrészelő gép s mivel az ut is járható, a tulajdonos megkezdte a fűrészelt fának házhoz való szállítását. A fa méter-mázsa számra kapható.

— **Pótvásárok.** A N.-Könyiban f. év okt. 11-ről elmaradt országos vásár helyett a kereskedelmi miniszter engedélye alapján f. hó 22-én pótvásárt tartanak. A miniszter engedélyével Zombán is lesz pótvásár decz. 6-án.

— **Bevett vallásfelekezet.** A belügyminiszter a baptisták keresztény felekezetét a törvény értelmében, a törvényesen elismert vallásfelekezetek közé sorozta.

— **A hol nincs egyke rendszer.** Mucsi község nemcsak jó boráról, hanem arról is nevezetes, hogy minden házban hála Isten, hét gyermek van, (ahol nincs, ott még lesz). Az iskolába járó hétköznapi tankötelesek mostani létszáma 356, négy tanterem levén, a törvényes szám volna összesen 320, marad még 36, hozzá véve még azt, hogy tiszta német községgel van dolgunk, máris szükséges volna az V. tanterem felállítása, ha mindjárt államosítás útján is, mert 90 gyermeket nevelni, tanítani és magyarosítani, bizony nem könnyű dolog.

— **Elbocsájtott gazdasági cseléd.** *Márkus* József hercegfalvi lakos dr. *Szászi* Endre baráti pusztáján volt cselédként alkalmazva; *Keszei* József vasuti ör fiaival urának összerakott répáját többször megdézsmálta, míg aztán *Fricz* Mihály és *Takács* János cseléd társai rajta csípték, a miért gazdája a szolgálatból el is bocsájtotta.

— **Halálos szurás.** *Pásti* Sándor paksi béres néhány társával *Girst* József boltja előtt haladt el s társai *Bekes* József paksi közművest félrelökték az utból. *Bekes* erre kést rántva, *Pásti* úgy fejbe szurta, hogy a kés eltört s a szerencsétlen *Pásti* rövid idő múlva meg is halt. *Bekes*t az ügyészséghez kísérték.

— **Baromfi lopások.** Ifj. *Pirger* István dföldvári lakos *Pap* Józsefné baromfi kereskedő kárára több csirkét és hizlalt libát ellopott. A csendőrség a baromfinak csak egy részét találta meg, a többi már *Pirger* szülei-vel elfogyasztotta. Megtalálta a csendőrség azonban a *Kovács* Ferenczné kárára ellopott hizlalt ludat is. *Kovács*né csak a tolvaj felfedezése után emelt a csendőrségnél panaszt a lopás miatt.

— **Tolvaj cseléd.** *Müller* Anna závodi születésű 13 éves cselédleány *Müller* Konrád szolgálatadója kárára míg a házbeliék az udvaron foglalatoskodtak 620 K készpénzt ellopott s azzal *Zomba* felé megszökött; az uton azonban *Reich* János a káros megbízásából elcsípte és visszakísérte a pénzzel együtt.

— **Orosz katona-szőkevény Dombóvárrott.** Mint a D. V. írja: November 9-én érdekes idegen vetődött Dombóvárra. Az illető Szászvárról jött ide, de miután sem munkakönyve, sem más irásai nem voltak, a melyekkel személyazonosságát igazolhatta volna, letartóztatták. Kihallgatása alkalmával, mely nagy nehézségekbe ütközött, amennyiben csak oroszul és keveset tótul tud beszélni, kiderült, hogy az illető *Risz* András moszkvai születésű huszonkétéves kertészlegény. Arra a kérdésre, hogy mikép került Magyarországra és mit keres itt, előadta, hogy Moszkvában, mint kozák szolgált, ahonnan az ő százada, élén a kapitánnyal és a tisztekkel *Krakkó*ba szökött. Itt levették róluk a katonai egyenruhát és ezivilbe öltöztették, aztán szélnek eresztették őket. *Krakkón* azt tanácsolták nekik, hogy menjenek Magyarországra, a hol munkát fognak találni. *Risz* öt társával így került Szászvárra, a hol a közszenbányában dolgozott. *Risz* azért távozott Szászvárról, mert nincs pénze munkakönyv beszerzésére és most e célból Budapestre készült az orosz konzulátushoz. A hatóság a konzulátushoz fordul, hogy mitévő legyen a szegény szőkevényel. Az utasítás visszaérkezéig pedig itt tartják.

— **Vizbefufl lovak.** *Mándl* Lajos tolnai bórkereskedőnek két lova folyó hó 11-én d. u. 4 órakor Tolnában a Dunába fuladt. *Mándl* kocsisa a Dunára hajtatott, hogy sáros kocsiját ott lemossa, a kocsi azonban ismeretlen lévén, a Dunaág azon részén hajtott be, ahol alig egy két méterre már nagyon mély a víz; így történt, hogy a 600 koronát érő két ló oda veszett. A kocsinak semmi baja sem lett.

— **Sióagárdi csendélet.** E hó 12-én táncmulatság volt *Gyökér* József agárdi lakos házában, hova este 9 órakor *Máté* György agárdi legény is igyekezett. Mikor beért a táncz helyiségbe, *Gabriel* Mihály, *Molnár* Pál és *Fekete* János legények minden szóváltás nélkül hátulról megragadták s az egyik közülük valami kemény tárgyval háromszor jól fejbe verte úgy, hogy menten elborította a vér s 12 nap alatt gyógyuló sebet kapott. Ugyanebben az időben *Grünhüt* Ignácznét az utcán *Sági* György megtámadta, a földhöz vágta, reá térdelt és háromszor arczul ütötte. Valóban csöndes szórakozások, de éppen nem ajánlatosok a követésre.

— **Gyilkosság vagy öngyilkosság.** *Takács* Mihály 58 éves várongi lakos, amint már említettük, hosszabb idő óta vizályaiban élt családjával. Nemrég fel is jelentette a feleségét, hogy meg akarta mérgezni s a csendőrség tényleg talált a házkutatás alkalmával szénkénnel mérgezett tejet. Néhány nap előtt az asszony megjelent a dombóvári szolgabíró előtt s bejelentette, hogy férje eltűnt hazulról s köröztetését kérte, sőt azt is mondta az asszony, hogy élve vagy halva kerestessék meg. A véletlen megkönnyítette a nyomozást. *Rostás* János 14 éves fiu ugyanis november 7-én, a mint a várongi határban levő, ugynevezett csárdai kútból

vizet akart meríteni, a vödör valamibe megakadt s bele nézvé a kutba, egy férfi hullát látott a vízben. Nyomban bejelentette az esetet a bírónak, aki a hullát kiemeltette s benne *Takács* Mihályt ismerte föl. A körjegyző bejelentette az esetet a szolgabíróságnál, honnan *Reich* Oszkár szolgabíró, az említett körülmények alapján büntény gyanúját látván, táviratilag kérte a vizsgálóbíró kiszállását és a hulla felboncolását. *Beke* Ferencz kir. alügyész megis jelent a helyszínen s a hatósági orvos közbejöttével konstatálta, hogy *Takács* valószínűleg öngyilkos lett. Testén ugyanis nincs külsőszak nyoma.

— **Az urát meglopta.** *Korsós* János pilisi lakos feljelentette feleségét szül. *Bálint* Évát, hogy szeptember és október hónapokban 15 métermáza buzát ellopott tőle 140 kor. értékben. — Ez is alkalmas házasság.

— **Árva J. könyvkereskedésére** felhívjuk a n. érd. közönség figyelmét (*Szekszárd*, *Dr. Hangel*-féle ház), hol szükségletét bárki jutányos árak mellett fedezheti. Igen nagy raktár *levélpapírosokban*, *képes levelező lapokban* és eredeti *solingeni zsebkésekben*. *Zenemű ujdonságok* zongorára, hegedűre és cimbalomra igen nagy választékban.

— **A mulatás vége.** *Lambert* Norbert tolnai koresmájában mulattak a tolnai legények. Az ilyen mulatságnak azonban rendszerint verekedés a vége s itt is úgy esett, hogy *Meikszner* Ferencz, *Heiman* György, *Gombos* János, *Medveczki* Sándor és *Kozári* Károly jól elverték *Klein* Ádámot. Hát bizony ötten csak megbirkózhattak azzal az egy száll legénnyel.

— **Lopás.** *Pukszler* Márton mözsi lakosnak záratlan konyhájából e hó 4-én egy ezüst órát láncostól elloptak. A gyanu *Dobszai* Albertre irányult, ki tagadja ugyan a lopást, de a nyomozás alatt kiderült körülmények ellene vallanak.

Borszék.

Ha Székelyföldön jársz — fenyvesek aljában —
Hol tündértől népes ragyogó világ van,
Megejt híres vizü **Borszéknek forrása**,
Mely már Atillát is vendégül traktálta.
Itt pedig **Tolnában**, bikavér honában,
Borivóktól népes, venyigés világ van,
Melynek **táncborából** — ha megtelik gyönggyel
A magyar néplelek őseréje tör fel . . .

Csak **borszéki vizet** igyunk hát ily borral:
Magyar virtust nevel, életkedvet forral . . .

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Rabsegélyző egyleti közgyűlés. A Szekszárd-Tolnavármegyei rabsegélyző egylet tagjait *Agoston* István táblabíró alelnök folyó évi november hó 19-ének d. e 10 órájára a kir. törvényszék polgári üléstermében rendkívüli közgyűlésre hívta meg. Tárgy: Elnökválasztás. Értesülésünk szerint elnöké *Hazslinszky* Géza kir. törvényszéki elnököt fogják megválasztani.

Választmányi ülés. A szekszárdi polgári olvasókör választmánya f. hó 18-án ülést tart, amelyen folyó ügyeket intéznek el és *Bartha* Miklós siremlékére gyűjtést kezdenek.

Felolvasások. A szekszárdi róm. kath. olvasókör az ádentben megkezdte szokásos felolvasó estélyeit. A decz. 3., 8., 10. napján rendezendő felolvasások programja ez:

Deczember 3-án. 1. Két árva. *Garay* Jánostól. Szavalja: *Grósz* Rozika. 2. A karácsonyi ünnepkőről. *Irta* és felolvassa: *Szabó* Géza főgimn. hittanár, alelnök. 3. Magyar lány. *Revicezky* Gyulától. Szavalja: *Stir* Annuska. 4. Egy kedves ember. Előadja: *Bóvári* Lajos. 5. Egy ideges ember. *Gabányitól*. Szavalja: *Vincze* Imre. 6. Egy lírai költő keservei. Monológ. Előadja: *Taksonyi* János. 7. Falun. Jelenet. Előadják: *Kiss* Károlyné és *Nedők* Teruska.

Deczember 8-án. 1. Szeplőtelen Fogantatás. *Ozrai* J.-tól. Szavalja: *Grósz* Rozika. 2. A szocializmus és keresztény szocializmus *Irta* és felolvassa: *Vendl* István ur. 3.

Ne féltsetek a magyart! *Jánosi* G.-tól. Szavalja: *Marton* István. 4. A tél. *Pósa* L.-tól. Szavalja: *Dürr* Béla. 5. Az inggomb. *Thev*-rektől. Szavalja: *Bence* János. 6. A haragos feleség. Előadja: *Buzás* Mihályné. 7. Férj és feleség. Dialog. Előadják: *Ujj* János és *Stir* Annuska.

Deczember 10-én. 1. Nagyasszonyunk. *Ozrai* I.-tól. Szavalja: *Stir* Annuska. 2. Az esztergomi szent kép. *Bán* A.-tól. Szavalja: *Leffler* István. 3. Szent István első szent királyunk. Szabad előadás. Tartja: *Varga* Ferencz főgimn. tanár ur. 4. Alászolgája. *Szabó* Endrétől. Szavalja: *Márton* István. 5. Egy babonás ember. Monológ. Előadja: *Kardos* József. 6. Szervusz. Előadja: *Taksonyi* János. 7. A kosár. Dialog. Előadják: *Ujj* János és *Buzás* Mihályné.

Deczember 17-én. *Karácsonyi* pástorjáték. Előadják a kath. kör kis műkedvelői. Helyárok: I. hely 1 kor., II. hely 50 fillér. állóhely, diák és gyermekjegy 20 fillér. A felolvasó estélyek és a pástorjáték kezdete délután fél 5 órakor. A pástorjátékokra jegyek előre válthatók az elnökségnél. A felolvasó estélyeken belépő díj nincs. Kérem. A kath. kör deczember 17-én felállítandó karácsonyfájára pénzbeli, vagy egyéb szíves ajándékokat szeretettel kér a kath. kör elnöksége.

TANÜGYI HIREK.

Temetkezési segélybiztosítás. Megemlékeztünk már róla, hogy az Eötvös-alap a tanítók, valamint azok neje és gyermekeik részére temetkezési segélybiztosítási osztályt nyitott. Most ezt Tolnavármegye kir. tanfelügyelője 2308/905. sz. alatt következőleg ajánlja a tanítószág figyelmébe:

Igen tisztelt tanító ur!

Amint a „Néptanítók Lapja“ f. é. 40. számából már értesülhetett, az Eötvös-alap temetkezési segélybiztosítási osztályt nyitott. Midőn erre a t. tanító ur figyelmét felhívom, mellékelve küldöm a biztosítási feltételeket tartalmazó ajánlati lapot, azzal a megjegyzéssel, hogy az 1 korona kötvénydíjat postabélyegeken is mellékelheti.

Midőn ezen intézményt saját és hozzátartozói érdekében legmelegebben ajánlom figyelmébe, vagyok

Szekszárd, 1905 november hó 16-án.
tisztelettel

Tihanyi Domokos
kir. tanfelügyelő.

Tanítóválasztások. *Kappel* Gusztáv györkönyi ág. hitv. ev. tanítót a felsőlövői ág. ev. iskolához, *Fittler* Henrik varsádi ág. hitv. ev. tanítót pedig Baranyavármegye Hidas községbe választották meg tanítóknak. **Államsegély.** *Várady* Józsefné tanítóözvegy, nagyszokolyi lakosnak a közoktatásügyi miniszter 40 korona államsegélyt utalványozott.

Váltakozó tanítás. Tolnavármegye közgazgatási bizottsága Fügeden a II-ik tanítói állás rendszeresítése helyett megengedte, hogy a tanítás váltakozó rendszerrel történjék és pedig délelőtt az I—III-ik osztálybeliek, délután a IV—VI-ik osztálybeliek vagy fordítva váltakozva járjanak iskolába.

Új épület a szekszárdi újvárosi menedékháznak. Szekszárd r. t. város polgármestere bejelentette a vármegye közigazgatási bizottságának, hogy az ujonnan építendő újvárosi állandó menedékház tervét és költségvetését *Fejős* Károly mérnök készíti el.

Államsegélyek. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a teveli róm. kath. IV. tanító fizetésének kiegészítésére évi 400. korona, a báta róm. kath. V-ik tanítóéna kiegészítésére évi 700. korona, a kalaznói II-ik tanítóéna kiegészítésére évi 164. korona államsegélyt utalványozott.

Tanítónő megerősítése. A bonyhádi kongruált izraelita hi-község *Hochsinger* Nelli tanítónőt állásában végleg megerősítette.

Gyöngélműjük oktatása A közoktatásügyi miniszter óhajta, hogy a gyenge-

elméjű iskolás gyermekek számára vidéken is külön iskolák létesüljenek. A népiskolák-ból eredménytelen tanítás után kimaradt gyengeelméjű tanulók, hogy az elzúllás veszélyének ki ne legyenek téve és esetleg a javító intézetekbe ne kerüljenek, okvetlen megvédendők az elzúllástól, miért is nagyon üdvös volna számukra külön iskola felállítása.

MULATSÁGOK.

A tamásii kaszinó hangversenye.

Tamásii tudósítónk írja: Lapunk egyik előbbi számában már jelezve volt, hogy a tamásii kaszinó házalapja javára táncszal egybekötött hangversenyt rendez. Most, hogy lefolyt az estély, mondhatjuk, hogy nemcsak érdekesnek ígérkezett, de minden tekintetben teljesen kielégítette a hozzákötött várakozásokat is. Igazán, csak köszönettel tartozhatunk *Reberics Imre* kaszinói igazgatónak, kinek mindenre kiterjedő figyelme folytán részeseülhettünk ily élvezetes estélyben. De köszönettel tartozunk a kedves pécsi vendégeknek is, kik bravuros fellépéssel, otthonosságukkal a műsor minden egyes pontjával, a legkellemesebben leptek meg bennünket. *Haksch Lajos* az ő kedves alakításával, humoros előadásával a legvidámabb hangulatot idézte elő. *Vész Albert* művészi zongorajátékával, *Bieber Máttyás* csengő bariton és *Gyenes Károly* szép tenor hangjával csak emelték a férfinégyes által remekül előadott énekszámok hatását. A mi elismerésünk különben felesleges, mert a szereplő urak mind a pécsi híres dalárdának elsőrendű tagjai és így tőlük zenében és énekekben csak szépet és művészi tökélyt várhattunk, fogadják e helyen is, a nagyközönség nevében, a kedves pécsi urak a legnagyobb elismerésünket és köszönetünket.

A mi magát a táncestélyt illeti, az is a lehető legjobban sikerült. Volt jó kedv, szakadatlan tánc egész kiváló kivirradtig és a mi legfőbb, nem volt deficit, hanem nyereség a házalap javára. Az estélyen ott láttuk *Bertics Antalnét*, *Bubics Antalnét*, *Damokos Árpádnét*, *Fekete Józsefnét*, *Flaschner Fülöpnét*, *dr. Freyler Károlynét*, *Heimann Dávidnét*, *Himmel Lőrincznét*, *Hirsch Ignácznét*, *Kerbolt Istvánnét* (Regöly), *dr. Kiss Ernőnét*, *Kiss Róbertnét*, *özv. Molnár Nándornét*, *dr. Perczy Jenőnét*, *Reberics Imrénét*, *Sall Gyulánét*, *Sámuel Jakabnét*, *dr. Sterk Józsefnét*, *Strausz Antalnét*, *Schwarz Dávidnét*, *Szévald Mórincznét*, *Várady Jánosnét* és *Vincze Mórincznét* urnőket, azután *Barna Rózsi*, *Blochinger Erzsike*, *Fridrich Jusztit* és *Klárika*, *Heimann Erzsike* és *Margit*, *Himmel Szilvia*, *Hirsch Ilona*, *Kertész Karolin*, *Krausz Elza*, *Liszbauer Erzsike*, *(Szekszárd)*, *Neszmélyi Molnár Paula*, *Róder Kamilla*, *Sikos Margit*, *Szalay Julia*, *Szentgyörgyi Gusztá* (Pécs), *Schwarz Jolánka* és *Vadnai Kornélia* (Majsa) urleányokat. Felülfizettek: *Gruber Félix*, (Fürged) 1 K., *Gyulay N. 1 K.*, *Hirsch Ignác* 4 K., *dr. Hirsch Sándor* 2 K., *dr. Kiss Ernő* 6 K., *Kiss Róbert* 1 K., *Kohn Gyula* (Szakcs-major) 2 K., *Lamm Tibor* (Fürged) 1 K., *Löwensohn Jenő*, (Medgyes) 3 K., *Reberics Imre* 4 K., *Sal Gyula* 2 K., *Sámuel Jakab* 4 K., *dr. Sterk József* 1 K., *Strausz Antal* 2 K., *Szévald Mórincz* 2 K., *Várady János* 4 K. és *Zabján József* (Gyulaj) 1 koronát.

Jegyeiket megváltották: *Bagoly János*, *Márkus Aladár*, ifj. *Parragh Béla*, *Sörös József* és *Thury László* 2—2 K., *Reisner Béla* (Nagykónyi) 3 K., *Hessz Pál* és *Szigeti József* (Gyulaj) 4 K. és *Löwensohn Gáspár* (Medgyes) 5 koronával.

A szíves felülfizetéseket és jegy megváltást köszönettel nyugtázza a kaszinó igazgatója.

Tamásiban, 1905. november 15-én.

X—y.

A Szekszárdi Róm. Kath. Olvasókör 1905. évi november hó 26-án vasárnap saját nagytermében táncestélyt rendez. A táncestély kezdete este 7 órakor. Belépődíj

személyenkint 60 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A táncestélyen 15 éven alóli gyermekeknek megjelenni szigorúan tilos még szüleik kíséretében is!

A szekszárdi magyar első asztaltársaság folyó évi november hó 26-án este 8 órakor az *Oberrig-féle* vendéglő helyiségeiben a szegénysorsú iskolás gyermekek felruházására *Katalin-estélyt* rendez.

A szekszárdi építő és famunkások szakcsoportjai 1905. évi november hó 25-én, saját könyvtáruk javára, az *Oberrig-féle* vendéglő termeiben világpostával egybekötött nagy zártkörű *Katalin-bált* rendez. Belépődíj: személy-jegy 60 fillér, családjegy 3 személyre 1 kor. 60 fill.

A bátaszéki kath. legényegylet f. évi november hó 26-án este 8 órakor az „Arany Naphoz” címzett vendéglőben színi előadással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Színe kerül: *A »Nihilisták.«* Bohózat 3 felvonásban. Irta: *Hoffmann-Schaumburg György*. Némethől átdolgozta: Az esztergomi papnövendékek magyar egyházirodalmi iskolája. Személyek: *Hajós, alispán Visnyovszky Lajos r. t.*, *Majorossy, egytanár Preller Máttyás II. d.*, *Rémes, rendőrkapitány Garay Lajos r. t.*, *Borsos, szállodatulajdonos Garay Antal r. t.*, *Borsosné, felesége Vaigandt Mariska k. a.*, *Zsiros, rendőrőrmester Fejes Károly r. t.*, *Mister Fox, gazdag angol Stefanko József r. t.*, *John, szolgája Tóth Ignác r. t.*, *Pista, főpincézér Hideg Imre r. t.*, *Zsuzsi, szobaleány Birkenbach Mariska k. a.*, *Dubovay, rendőrfőnök Szekeres István r. t.*, *Egy lakatos Tóth Ignác r. t.*, *Egy pincézér Szekeres István r. t.* Belépődíj: I. hely 1 kor. 20 fillér, II. hely 80 fillér, állóhely 60 fillér.

GAZDASÁG.

A munkaadók és mezőgazdasági munkások jogviszonyainak szabályozása.

Tolnavármegye gazdasági egyesületének igazgató választmánya f. hó 14-én tartott ülésén az arató és cséplőmunkások és a munkaadók között levő jogviszonyról folytatott beható eszmecserét. — Az ügy fontosságához képest egész terjedelmében közöljük azt a megkeresést, amelyet a gazd. egylet intézett a gazdaközönséghez:

A munkaadók és mezőgazdasági munkások közötti jogviszony szabályozásáról szóló 1898. évi II. t. cz. egyik legnagyobb gyakorlati értéke abban érvényesül, hogy a munkaadó és munkásai között fölmerülhet vitás kérdések és hatósági beavatkozást igénylő esetek elintézését a közigazgatási hatóság illetékességébe utalja és az ilyen ügyeknek soron kívül, azonnal való elintézését rendeli el.

Eme kedvezményt élvezetét azonban föltételekhez köti a törvény és az aratási, behordási, cséplési, nyomtatási munkákra kötött szerződéseknél ezen föltételek betartására olyan nagy súlyt helyez, hogy a szerződésnek közigazgatási uton való érvényesítését egyenesen ezen föltételek pontos betartásától teszi függővé.

Az ide vonatkozó rendelkezéseket a törvény 8, 9, 10, 14, 16. §-ai tartalmazzák, a melyek közül különös figyelmet a 9. és 10. § igényel azért, mert az aratósztrájk okozta helyzet orvoslása céljából a gazd. egyesülethez egybegyűjtött szerződések tárgyalása során kiderült, miszerint ezen §-ok rendelkezését több helyen vagy nem veszik figyelembe, vagy tévesen értelmezik a szerződést szerkesztő munkaadók és a szerződés megkötésénél eljáró községi elöljáróságok egyaránt; a mely utóbbiak pedig olyankor súlyos felelősséggel járó mulasztást és a 16. §-ba ütköző cselekedetet követnek el.

A törvény 9. §-a szerint „az aratási szerződésben a termények neme a terület nagyságának hozzávetőleges megjelölésével mindenkor kiténtetendő. Ha pedig a munkaadó gazdaságában az aratás egy részét hozzátartozóival, alkalmazottjaival, cselédjeivel,

vagy napszamosokkal kívánja végeztetni, ezen körülmény a szerződésben, az ily módon learatandó termények nemének s a terület nagyságának hozzávetőleges megjelölésével szintén kiténtetendő.”

A 10. § elrendeli, hogy „ha az aratási, hordási, cséplési, nyomtatási munkabért a szerződő felek a remélt termés bizonyos hányad részében állapítják meg, akkor a szerződésben a munkabér vagylagosan a munkaadó azon évi termése átlagos minőségének megfelelően a termény bizonyos súly szerinti mennyiségben vagy pedig készpénzben is megállapítandó.

Ha a szerződésben a munkaadó arra kötelezi magát, hogy a munkásokat maga élmezsi, a szerződésben megállapítandó a napi élmezés pénzértéke is.

Ezen rendelkezések betartását a szerződés elengedhetlen föltételévé teszi a 16. §, a mely a községi jegyzőnek megtiltja, hogy közreműködjek olyan szerződés megkötésénél, a mely a 9. és 10. §-okban foglaltakat figyelmen kívül hagyja. Ha pedig mégis közreműködik, amint ez, a szerződések tanúsága szerint több helyen is megtörtént: a közigazgatási hatóság esetleg szükségessé váló beavatkozása elé korlátot von a 8. §, amely kimondja, hogy „az olyan, bár gazdasági munka teljesítésére nézve létrejött szerződés, mely nem ezen törvényben, vagy ezen törvény 17. §-a alapján meghatározott módon kötöttet meg, a közigazgatási hatóság előtt nem érvényesíthető.”

A gazdasági egyesület igazgató választmányának a folyó hó 14-diki ülésében kizárólag az arató és cséplőmunkások ügye fölött megtartott tanácskozása során fölmerült ezen körülmények indították az igazgató választmányt arra, hogy a munkás szerződések a törvény eme kardinalis rendelkezései által érintett pontjainak egyöntetű szövegezését, egyrészt a szerződő felek érdekében, másrészt a szerződések megkötésénél közreműködésre hivatott községi elöljáróságok munkájának megkönnyítése végett, ajánlja a munkaadó uraknak.

Amidőn az aratási és cséplési szerződés szóban forgó megállapodásaira vonatkozólag az igazgató választmány utasításához képest szerkesztett szöveg-mintát ide mellékelni van szerencsém, egyúttal a munkások bér-megválasztási jogát szabályozó 35. törvényszakasz rendelkezésének helyes értelmezése végett, hivatkozom a törvény végrehajtási utasításának 22. §-ára, amely megengedi a szerződésben annak kikötését, hogy a vagylagos munkabér melyikének igénybe vétele iránt a munkások a munka megkezdése előtt legyenek kötelesek nyilatkozni, ha a vagylagos bér nem bizonyos mennyiségű terményben, hanem készpénzben állapítatik meg.

Ugyancsak az igazgató választmány utasításának teszek eleget, amidőn tisztelettel közlöm, miszerint a munkás-sztrájk okozta helyzet orvoslása és az ideihez hasonló bajok megelőzése és elhárítása szempontjából az igazgató választmány, a tegnapi megtartott beható tanácskozásának eredménye gyanánt:

1. előterjesztést tesz a gazdasági egyesülethez az iránt, hogy a munkaadó és a munkások között fölmerülhet vitás kérdések és különbségek békés elintézésének megkönnyítése végett járásokként békeltető bizottságot szervezzen;

2. ajánlja, hogy az aratók terhére vízbér címén kikötött szolgálmányok teljesen töröltessenek;

3. méltányossági szempontból ajánlja, hogy 1—1 pár aratóra, illetve 1—1 kaszásra legalább 10 kat. hold. aratás biztosíttassék;

4. ajánlja, hogy ahol a topografiai viszonyok megengedik, aratógépek beszerzésével és alkalmazásával tegyék magukat függetlenné a munkaadók azoktól a káros eshetőségektől, amelyek az aratók sztrájkolásában fenyegetik a gazdát.

Szekszárd, 1905 november 15-én.

Kitünő tisztelettel

Molnár József
gazd. egyesületi titkár

Szerkesztői üzenetek.

K. Y. úrnak Tamásiban. Nagyon köszönjük. Bár csak gyakrabban lenne szerencsénk.

„Lapunk barátjának.“ Hogy lehet felülni annak a — sültelenségnek? Nem veszi észre a népszerűség hajhászás kilógó lólábát? Mi a szálló igével tartunk: a kutyát, a karaván — halad.

L. Y. úrnak. Bocsánat, ki van szedve, de már másodszer szoritja ki aktuális közlemény. Jövő számban mindenesetre.

R. Gy. úrnak Kis-Tormás. Az ígért látogatásnak előre is örvendünk.

K—n V. Szekszárd. Köszönjük szives tudósítását. Kérjük máskor is.

K. M. J. Simontornya. Jövő számban. Pénteken este már lehetetlen hosszabb közleményt beszorítani.

Fehér Sándor úrnak Budapest. Csak a jövő számunkban hozhatjuk.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy nálam, a vasuti vendéglő hátsó udvarában mindennemű

száraz tűzifa

jutányos árért, egyuttal bel- és külföldi legjobb minőségű

szén

is kapható. A méretről minden vevő meggyőződhetik; a legujabb (Fairbanks százados) hidmérleg áll rendelkezésére. Külön szénkosarak 50 klg. ürtartalommal és külön szénkocsival lesznek haza szállítva.

Egyuttal tudomására adom a n. é. közönségnek, hogy az elsőrendű száraz bükk hasábfát gőzerővel fűrészeljük is és azt is megmérve, jutányos áron szállítjuk.

Az árak nálam megtudhatók.

Tisztelettel

6—10

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő
a vasuti állomással szemben a saját házában
és telepén **Szekszárdon.**

326 szám.

v. 1905.

Árverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Varnsdorfi cs. és kir. bíróság e II. 822/4. és a szekszárdi kir. törvényszék 1903. évi 6529. számú végzése által J. Schnitzer & Söhne Varnsdorfi, Weisz és Szöke bpesti végrehajtók javára, **özv. Stern Joachimné paksi lakósnő ellen** 120. kor. 30. fill. és 90. kor. hátralékos tőkék 994. kor. 21. fillérnek 1903. év augusztus hó 20. napjától számítandó 6% kamatai, Weisz és Szöke részéről 203. kor. 62. fill. után 1903. évi augusztus hó 31-étől 1904. év szeptember 2-áig szintén 6% kamatai és eddig összesen a két ügyben 424. kor. 57. fill. per, végrehajtási, ügy megkísérlett árverési költség követelés és netán még felmerülő egyéb költségek végett elrendelt kielégítési végrehajtás foganatosítása alkalmával bíróság lefoglalt és 1788. kor. — fill.-re becsült hosszú téli kabátok és egész öltözet férfi ruhák u. m. felöltő, mellény és nadrágokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a paksi kir. járásbíróság 1905. évi v. 246/14 számú kiküldést rendelő végzése folytán Paks községben végrehajtást szenvedettek

lakásánál leendő eszközlésére **1905. évi november hó 20-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak. A netáni elsőbbségi igénylők pedig felhivatnak, hogy jogukat az előbb idézett t. cz. 111. és 112. §. szabályán érvényesítsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §. ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Paks, 1905. évi nov. hó 6. napján.

Dr. Parragh Gyula,
kir. bir. végrehajtó.

367 szám.

v. 1905.

Árverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. kereskedelmi és váltó törvényszék 1904. évi 84397. számú végzése által Balogh Miksa és Márton budapesti bej. cég végrehajtató javára, **özv. Stern Joachimné**

kereskedő paksi lakósnő ellen 108. kor. 31. fill. hátralékos költség követelés és netán még felmerülő egyéb költségek végett elrendelt kielégítési végrehajtás foganatosítása alkalmával bíróság lefoglalt és 1125. kor. 20. fillérre becsült különféle színű fustian féle szövetek egész végében, továbbá mandarin féle szövet, barna kabát bélés, fekete pamut atlasz és parmerston féle szövetek szintén egész végekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a paksi kir. járásbíróság 1904. évi 271/6 számú kiküldést rendelő végzése folytán Paks községben végrehajtást szenvedett üzlethelyiségében leendő eszközlésére **1905. évi november hó 20-ik napjának d. u. 3 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak. A netáni elsőbbségi igénylők pedig felhivatnak, hogy jogukat az előbb idézett t. cz. 111. és 112. §-ai szabályán érvényesítsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Paks, 1905. évi november hó 6-ik napján.

Dr. Parragh Gyula,
kir. bir. végrehajtó.

Üzleti jelentés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. figyelmét felhívni teljesen újból átalakított és újonnan berendezett

nagy áruházamra,

melyet **Szekszárdon, Garay-tér Dicenty-féle házban** a kir. pénzügyigazgatóság bérpalotájában megnyitottam.

Raktáron vannak és nagy választékban kaphatók a legjobb minőségű, a modern izlésnek és divatnak megfelelő

női és gyermek felöltők, szörme boák, női és férfi ruhakelmék, bársony és selyemárak,

kitűnő minőségű vászon- és pamut-árak, női-, férfi- és gyermek-czipók, ingek, gallérok és kényesek, nyakkendők, keztük és kalapok, csipkék, szalagok és mindenféle kötött és rövidárak.

Pontos kiszolgálás! Olcsóra szabott árak!

Üzletem megtekintését kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Seiner Lipót.

1—6

7—7

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel tiszta és ment káros alkatrészekből.

Schicht-szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappant)

a legjobb és használatban a legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban bárkinek a ki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

Pénzkölesön!

Házakra, földbirtokokra I., II. helyre olesó feltételek mellett, valamint személyhitelt kezes nélkül is 200 koronától feljebb mindenféle állásu egyénnek 4 korona havi törlesztésre gyorsan és olesón közvetít cöskői Várady Lajos Budapest, Kerepesi-ut 62. — Bővebb felvilágosítással azonnal szolgálók válaszbélyeg ellenében. 17—52

Üzlet áthelyezés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy Szekszárdon, Széchenyi-utca Mehrwerth-féle házban fennállott aranyműves és ékszerész üzletemet **f. é. október hó 1-én a Kaszinó bazár épületébe helyeztem át.**

Ajánlom a következő cikkeknek nagy választékban:

- Brillians és gyémánt gyűrűk,
- Brillians és gyémánt fülbevalók,
- Arany és ezüst fülbevalók,
- Arany férfi és női gyűrűk,
- Arany és ezüst láncok,
- Arany és ezüst gombok,
- Karkötők, szivek és függelékek,
- Dohány- és cigaretta-tárczák, valamint China-ezüst tárgyak.

Elfogadok mindennemű átalakításokat és javításokat.

Tisztelettel

Král János

8—10

aranyműves és ékszerész.

Nagy választék

a legújabb divatu izléses és csinos **eljegyzési kártyákból, meghívókból, levélpapírokból és névjegyekből**

BÁTER JÁNOS

könyvnyomdájában.

- I. rendű porosz köszén,
- I. „ bpesti légszesz kocsz,
- I. „ salgótarjáni köszén,
- I. „ tatai köszén,

valamint tojás-briquet kapható kicsinyben és nagyban mérsékelt árszámítás mellett

Hirschfeld Árminnál.

Raktár helyiség: 5—6

Budai-utca 664. szám alatt.

Több éven át kipróbált, teljesen megbízható s a fájdalmak megszüntetésére kitünőnek bizonyult készítmény a

KORONA SZESZ

mely biztosan és gyökeresen gyógyít **köszvényt, csuzt, rheumát** és egyéb meghülésből eredő különféle fájdalmakat. — Kitünő gyógyhatását több ezer elismerő levél bizonyítja.

Egy üveg ára 1 korona.

A londoni, párisi és berlini nemzetközi kiállításon díszoklevéllel, arany éremmel és aranykeresztel kitüntetve.

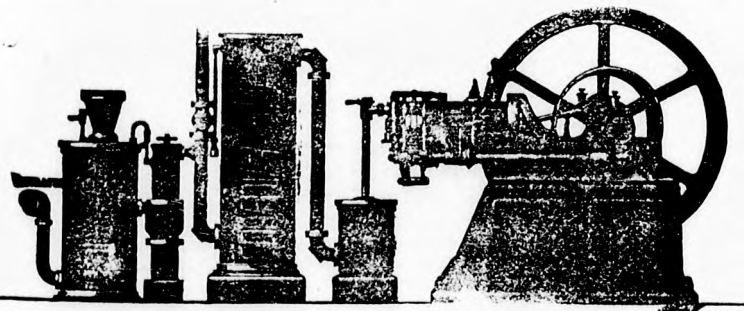
Készíti: **Remetey Dezső** gyógyszerész, Turkevén.

Tolnamegyei főelárúító:

Kiss Pál fűszerkereskedő Pakson,

a ki 5 üveg egyszeri rendelésénél bérmentve szállítja a megye területén bármely városba vagy községbe. — **Gyógyszerész és kereskedő urak mint ismét-eladók árengedményben részesülnek.**

7—52

Eredeti OSERS és BAUER motorok

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntöde: Bécs.

Benzin és petroleum-motorok és locomoblok, szivó-gáz-motortelepek 2—3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — **Elsőrangú gyártmány** — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

4—52

Ha **köszvényben, reumában szenved,** ne kísérletezzon semmiféle szerrel, hanem **vegyén egy üveg**

Dr. Flesch-féle köszvény-szeszt,

mely csuzt, köszvényt, reumát, köz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, ütés, erőltetés, rándulás, ficamodásból származó fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít, mint bármely más külső vagy belső gyógyszer. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető, még a legrégebb bajoknál is, melyeknél sem fürdő, sem gyógyszer nem használ. Kapható a feltalálónál és egyedül készítőnél:

Dr. FLESCHEMIL

„Magyar Korona“ gyógyszer-tárában Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 korona. Huzamosabb használatra való „Családi“ üveg ára 5 korona. 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél bérmentve utánvétellel küldjük.

4—52

Részletfizesésre

porcellán és üveg szervizek, lámpák, china-ezüst. Kérésre képes szines ábrák ingyen. Ugyanott utazók felvetetnek, kik vendéglőket, kereskedőket és bencsereket látogatnak, hirtelen szegedi paprika eladásával sokat kereshetnek. 1 kiló vágághird. szegedi paprika 3 ft utánvétellel.

Ivankovits Károly és Fia Szegeden.

4—52

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olesón finom és jó hangszert szállítani, mint

Reményi Mihály

a magyar királyi zene-akadémia házi hangszerek készítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfúvó hangszert, hur stb. stb., míg **REMÉNYI** legújabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve kitéltetik Budapest-ről, Király-utca 58. sz. Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb árakon. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és cimbalomok hangolása és javítása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olesón. 4—52

Sömörbetegek,

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hiteles bizonyító leveleket **teljesen ingyen.**

Rolle C. W. gyógyszerész Altona-Bahrendfeld (Elbe). 4—52

Nincsen betegség házánál,

ha meghozatja a híres

KIRÁLY-BALZSAMOT,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedül biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvényt, csuzt, rheumát, fog- és hátfájást, lábszagatást, kölkát, gyomor-fájást, szóval minden betegségnek egyedül biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges, hogy minden háznál készletben legyen. Egy nagy üveg 2 korona 55 fillér, 3 üveg 6 korona 55 fillér, bérmentve, utánvétellel. **Grósz-Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth Lajos-utca. Budapest: Török József gyógyszer-tárában, Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedró,** melytől a legrovidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető, 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel. 4—52

Első styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész.

Magyarországi képviselő és raktár:

BUDAPEST,

VI., Teréz-körut 20.

A leghíresebb **kötőgépek** tömlőszárral, házi és ipari célra részletfizetésre is kaphatók.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép- és kerékpár javító műhely. 4—52

Harisnya-különlegességek!

Legolcsóbb

bevásárlási forrás!

Dús választék a legdivatosabb

női-, férfi- és gyermek-harisnyákban.

KALLÓS L.

Budapest, VIII., József-körut 9.

12 pár

saját kötesű fekete czernaharisnya 10 korona.

4—52

Eladó.

Egy **szalon berendezés** olcsón eladó.

Czím a kiadóhivatalban. 2-2

Vinczellér,

ki a kádár-munkákat érti — oklevelét a szekszárdi állami szőlőtelepen nyerte — helybeli vagy vidéki állásra ajánlkozik.

Czím: **Tóth Ferencz Katz**
Felső-utca (jobb remete) **Szekszárdon.** 3-3

A legujabb ajándék és
disztárgyak megérkeztek
és olcsó áron kaphatók

Fekete Hugó

Magyar Árucsernokában

Szekszárd, Kaszinó-bazár

2-2

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békitette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömerdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan. 25-52

INGYEN PRÓBA 569. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, lev.-lapok 10 fillérre bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 569),

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

BORSZÉKI GYÓGY-BORVIZET

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital talán az egész világon!

Kincses Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kellemes összetételű víz, amely kivívta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb, de olcsó kuforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, — ihatja ur, szegény!

Egyedüli főelárusító vidékünkön

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb községben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékit!

1⁴/₁₀ literes palaczk 1 literes palaczk 1/2 literes palaczk
48 fillér. 40 fillér. 30 fillér.

A régi áraknál majdnem felénnyel olcsóbb!
Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak még nagyobb kedvezmény. Az üres palaczkokat az elárusítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fiaival.** Tolnán **Trutzer S. és Társa,** Dunaszentgyörgyön **Kálmán Dániel,** Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon özv. **Ékes Edéné** fűszerkereskedőknél.

17-52

Községi jegyző urak figyelmébe

ajánlja **Báter János** cég Szekszárdon

nagy községi nyomtatvány-raktárát.

Jó anyag, gyors kiszolgálás, előnyös árak.

A varrógép csak akkor varrógép,
ha azt szakértő kereskedő választja meg.

Kizárólag kiváló
Eredeti Afrana
Eredeti Wettina
Central-Bobbin
varró- és műhímozógép
és családi
Singer-varrógépeket
adunk el 10 évi jótállással.

Eredeti
Afrana
Karikahajós
Central-Bobbin
iparos varrógépeket
adunk el
10 évi jótállással.

Kedvező részletfizetések. Használt gépeket becserélünk.

A műhímozás tanítását szakképzett műhímozónk díjmentesen végzi, még vidéken is.

Gazdasági gépek, u. m.:

vetőgépek, szecsakavágók, darálók, repavágók, ekék, mérlegek stb. állandó raktára.

Nagy mechanikai javítóműhely.

MÜLLER TESTVÉREK

műgépészek (mechanikusok)

varrógépek, kerékpárok és gazdasági gépek raktára

SZEKSZÁRD, Garay-tér.

20-26